

Wheermolen te Purmerend

Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Wheermolen te Purmerend

Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet

D. Sluis

2006

Opdrachtgever
Gemeente Purmerend

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Otterkoog 14a
1822 BW Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

G&G-advies 2006

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel van het onderzoek	3
1.2	Het plangebied.....	3
2	Methode	4
3	Resultaten	4
3.1	Beschermde soorten	4
4	Flora- en faunawet.....	4
4.1	Zorgplicht.....	4
4.2	Verbodsbepalingen	4
4.3	Vrijstellingen	5
4.4	Ontheffingsmogelijkheid.....	5
4.5	Procedure	5
5	Conclusies en aanbevelingen.....	6

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Een deel van de wijk Wheermolen te Purmerend wordt heringericht uitgevoerd. Eenaantal flats en gebouwen worden gesloopt en het aanwezige groen wordt heringericht.

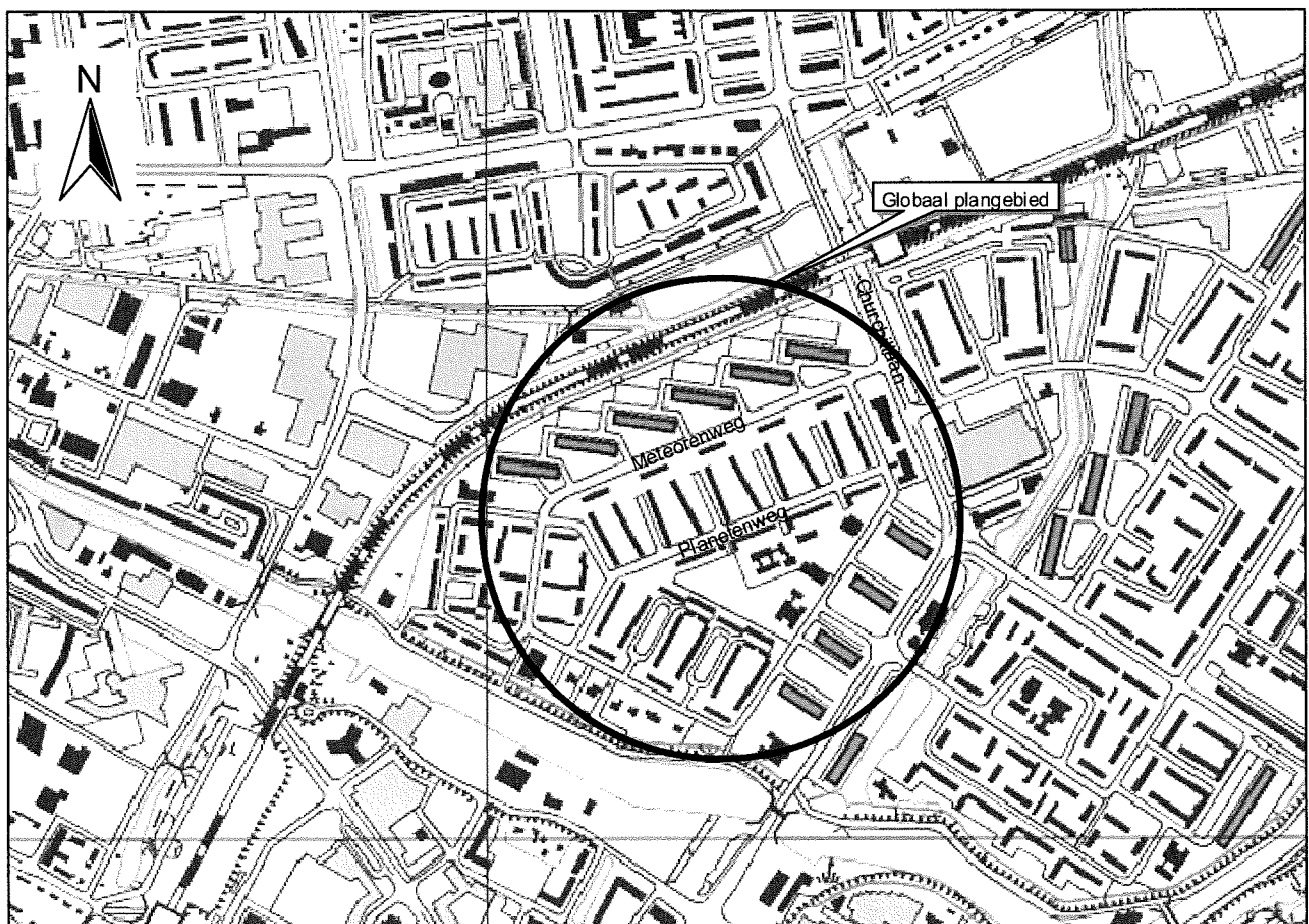
De Gemeente Purmerend heeft aan Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot in het kader van de Flora- en faunawet opdracht verleend om een *quick scan* uit te voeren naar de (mogelijke) aanwezigheid van krachtens de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna in het plangebied.

Het onderzoek heeft bestaan uit een veldbezoek.

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Het is gelegen aan de Churchillaan, Metorenweg en Planetenweg te Purmerend. Aan de zuidrand wordt het begrenst door het water De Where. Ten noorden loopt de spoorlijn Zaandam-Hoorn.

Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit gebouwen van diverse aard en gebruik. Zo zijn een aantal flats aanwezig, schoolgebouwen en woonhuizen. Hier en daar zijn groenvoorzieningen zoals perken, gazons, bosschages en vrijstaande bomen aanwezig. In genoemde zijn algemene plantensoorten aanwezig; veelal aangeplant. Aan de noordkant tenslotte is een sterk vervuilde spoorslotte aanwezig. Hierin groeide geen vegetatie van betekenis.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

2 Methode

Het plangebied is op 28 maart 2006 bezocht om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar). Op basis van de aangetroffen biotopen is per soortgroep een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten.

3 Resultaten

3.1 Beschermde soorten

De potenties van de locatie om beschermde dier- en plantensoorten te herbergen zijn beperkt aanwezig, mede gezien de omvang van de locatie en de aanwezige landschapselementen. Hieronder een overzicht per soortgroep.

Planten

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied heeft geen potenties voor beschermde plantensoorten.

Vissen en amfibieën

De spoorssloot aan de rand van het plangebied is ongeschikt voor beschermde vissoorten. De waterkwaliteit is erg slechts. (veel bagger, bladval en veel zwerfvuil). De spoorssloot is daarmee ook nauwelijks geschikt voor amfibieën. Wanneer er amfibieën voorkomen zal dit beperkt blijven tot een enkel exemplaar van de algemeen voorkomende soorten Kleine watersalamander, Bruine kikker en Groene kikker. Het gebied is ongeschikt voor de Rugstreeppad.

De bosschages kunnen dienst doen als overwinteringplek voor een aantal algemene amfibieënsoorten als Bruine kikker en Kleine watersalamander.

Reptielen

Het onderzoeksgebied is ongeschikt voor beschermde reptielen. De benodigde levensvoorwaarden zijn hiervoor niet aanwezig.

Broedvogels

In de marginale stukjes groen op het terrein kunnen enkele algemene vogels als Heggenmus en Merel tot broeden komen. In de vrijstaande bomen kunnen

soorten als Ekster en Zwarte kraai gemakkelijk nestelen.

Zoogdieren

Het gebied is weinig geschikt voor kleine zoogdieren als muizen. Evenwel zullen soorten als Huisspitsmuis en Veldmuis schaars aanwezig zijn. De Mol is blijkens aanwezige molshopen aanwezig in het plangebied. Ook de Egel zal foerageren in de aanwezige aanplant en mogelijk lokaal een rustplaats hebben.

In het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen voor beschermde gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Enkele gebouwen zijn geschikt. Soorten die te verwachten zijn, zijn Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Het plangebied zal voorts deel uitmaken van een groter foerageergebied van een aantal vleermuissoorten zoals Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger.

Boombewonende soorten zijn waarschijnlijk niet aanwezig. De aanwezige beplanting biedt voor deze soorten weinig mogelijkheden.

4 Flora- en faunawet

4.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling is de zorgplicht in artikel 2, dat stelt "dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden geveerd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveerd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken."

4.2 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bepaalt dat het verboden is planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (art. 8).

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen, dan wel opzettelijk te veront-rusten (artt. 9 en 10).

Verder is het verboden van beschermde diersoorten nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen of te verstoren (art. 11) en iets dergelijks geldt voor eieren (art. 12).

Vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van vaste rust- of verblijfplaatsen en zijn daarom jaarrond beschermd.

4.3 Vrijstellingen

Bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven en ook de Mol vrijgesteld van de verboden van de artikelen 9 t/m 11 (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, art. 16e).

In een ministeriële regeling zijn vervolgens nog andere algemene soorten aangewezen die vrijgesteld zijn van de verboden van de artikelen 8 t/m 12, indien het gaat om werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer en onderhoud of van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet, Staatscourant 2 februari 2005, nr. 23). Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, maar de zorgplicht blijft onverminderd gelden. Dit wordt het "lichtste beschermingsregime" genoemd. Broedvogels vallen hier niet onder.

4.4 Ontheffingsmogelijkheid

De realisatie van activiteiten, zoals het aanleggen van woningbouw- of bedrijventerreinen, heeft veelal beschadiging of de vernieling tot gevolg van de voortplanting- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende beschermde soorten. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet aangevraagd worden (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, Staatsblad 2000, 525).

Als er andere beschermde soorten voorkomen dan de soorten die zijn vrijgesteld van de verboden kan de voorgenomen (bouw)activiteit alleen worden gerealiseerd als een ontheffing is verleend. De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, op basis van de twee andere beschermingsregimes (wijziging in Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten in Staatsblad 2004, 501, vnl. artt. 16b en 16c):

- ♣ Zwaar beschermingsregime, geldend voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor apart aangewezen soorten in een vernieuwde "bijlage 1" van het Besluit vrijstellingen beschermde dier- en plantensoorten.
- ♣ Minder zwaar beschermingsregime, geldend voor de overige beschermde soorten, waaronder alle vogelsoorten, maar niet de eerdergenoemde algemene soorten. Indien men in het bezit is van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode hoeft ook voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.5 Procedure

Voorafgaand aan uitvoering van de plannen dient ontheffing te worden aangevraagd bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit middels het formulier "Aanvraag Ontheffing, ingevolge Flora- en faunawet artikel 75, vierde lid of vijfde lid onderdeel c.". Deze aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ het desbetreffende projectplan;
- ♣ een actuele inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied;
- ♣ een beschrijving van de te verwachten schade voor de in de aanvraag vermelde soorten;
- ♣ een beschrijving hoe de schade aan de beschermde soorten tot een minimum kan worden beperkt;
- ♣ een beschrijving van voorgenomen mitigerende en/of compenserende maatregelen indien schade onvermijdelijk is.

Voor soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn of op bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten dient wegens een uitgebreide toets ook te worden vermeld:

- ♣ de onderbouwing van het maatschappelijk belang van de voorgenomen activiteit;
- ♣ een toelichting op de afweging van de voorgenomen activiteit;
- ♣ onderbouwing van de keuze voor de geplande locatie van de voorgenomen activiteit en onderzoek naar alternatieve locaties.

5 Conclusies en aanbevelingen

Bij ruimtelijke ingrepen dient beoordeeld te worden in welke mate er sprake is van negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op aanwezige soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin dit wordt ondernomen.

Zijn er negatieve effecten op soorten van het zware of minder zware beschermingsregime, dan dient een aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. Bij een aanvraag dient rekening te worden gehouden met een doorlooptijd van 2 maanden.

- ♣ Voor algemene soorten gelden de verbodsbepalingen niet als het gaat om werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Een ontheffing is dan niet nodig.
- ♣ Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor een aantal soortgroepen, zoals amfibieën, broedvogels en kleine zoogdieren/vleermuizen. Gezien het aanwezige biotoop, het oppervlak, de geografische ligging en informatie uit de vakliteratuur over populaties in de omgeving, zullen hoofdzakelijk algemene soorten aanwezig zijn.
- ♣ Het is mogelijk dat er zich in het plangebied permanent soorten bevinden uit het zwaarste beschermingsregime (vleermuizen). Soorten uit het zwaarste beschermingsregime behoeven altijd ontheffing.
- ♣ Voor mogelijk aanwezige broedvogels dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Het broedseizoen loopt ruwweg van maart tot en met juli. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Indien op het terrein buiten het broedseizoen bewoonde nesten aanwezig zijn, is een ontheffing wel nodig.

Voor alle beschermde soorten (alle regimes) geldt de zorgplicht (zie §4.1). Teneinde de zorgplicht na te leven kan men voorafgaand aan de werkzaamheden de volgende praktische richtlijnen hanteren:

- ♣ Versturende werkzaamheden (zoals het kappen van bomen en struiken) dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden om verstoring van broedvogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt ruwweg van maart tot en met juli.
- ♣ Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) kan gefaseerd verwijderd worden. Dit geeft bodembewonende dieren de

kans om in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.

- ♣ Om zekerheid te verkrijgen over het al dan niet voorkomen van de beschermde vleermuizen in de gebouwen wordt een inventarisatie aanbevolen. Deze kan het beste in de periode mei-september worden uitgevoerd.

